

Finants-, majandus- ja sotsiaalkriis: soovitud vajalike meetmete ja algatuste kohta (vahearuanne)

Euroopa Parlamendi 20. oktoobri 2010. aasta resolutsioon finants-, majandus- ja sotsiaalkriisi kohta: soovitud vajalike meetmete ja algatuste kohta (vahearuanne) (2009/2182(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma 7. oktoobri 2009. aasta otsust finants-, majandus- ja sotsiaalkriisi erikomisjoni moodustamise, volituste, arvulise koosseisu ja ametiaja kestuse kohta¹, mis võeti vastu vastavalt kodukorra artiklile 184;
- võttes arvesse kodukorra artiklit 48;
- võttes arvesse finants-, majandus- ja sotsiaalkriisi erikomisjoni raportit (A7-0267/2010),

Põhjused

1. märgib, et praegusel kriisil on palju põhjuseid ning selle mõju on nii kohene kui ka pikaajaline ja mitmeid hoiatavaid märke ignoreeriti ning kriisi ulatust, mõju ja ülekanduvat mõju alahinnati;
2. märgib, et USAs kõrge riskitasemega hüpoteeklaenude mullist alguse saanud kriisi juured ulatuvad kaugemale minevikku;
3. märgib, et peamised tegurid, mis praeguse finantskriisi tekkele kaasa aitasid, on üleilmne tasakaalustamatus, regulatiivne juhtimine (reguleerimine ja järelevalve) ning rahapoliitika, ning nendele teguritele lisandusid finantssüsteemi konkreetset puudused, nagu finantstoodete keerukus ja läbipaistmatus, lühiajalistel tulemustel põhinevad töötasusüsteemid ja puudulikud ärimudelid;
4. on seisukohal, et kriisi süvenemisele on mõneti kaasa aidanud huvide konfliktide sagenemine, isiklike huvide ja liiga erapoolikute osaliste olemasolu finantssektoris;
5. märgib, et USA ekspansiivne rahapoliitika soodustas liigse vaba raha teket, mis pandi suurt kasumit tootma, ja tarbimislaenuudel põhineva sisenõudluse arengut, mis omakorda soodustas kodumajapidamiste võlgadesse sattumist ja valitsussektori suuri kulutusi, mille katmiseks kasutati odavat raha;
6. märgib, et finantsturgudel esines spekulatiivset käitumist, sest mõned investorid võtsid väga suuri riske ja seda süvendas reitinguagentuuride oligopol; märgib, et turumajandus toimib kõige paremini, kui sellega kaasnevad demokraatlikult kokku lepitud, läbipaistvad ja mitmetasandilised õigusaktid ning kõrged eetika- ja moraalinormid, mis soodustavad usaldusväärseid finants- ja majandussüsteeme ega kahjusta reaalmajandust;

---

¹ ELT C 230 E, 26.8.2010, lk 11.

7. märgib, et süsteemseid riske ei vähendanud, vaid suurendas keeruliste bilansivälise toodete (eriotstarbelised varakogumid, hajutatud tagatisega võlaobligatsioonid, krediidiriski vahetustehingud jne) levik ja paralleelses, reguleerimata pangandussüsteemis toimunud väärtpaperistamine; märgib, et hoiustajate ja VKEde rahastamisele keskenduvad ettevõtted on tõestanud oma väärtust;
8. on seisukohal, et kriisi peamisi põhjuseid võimendab asjaolu, et vaatamata kliimamuutusele, bioloogilise mitmekesisuse kadumisele ja loodusvarade ammendumisele puuduvad säästvamad tootmis-, tarne- ja tarbimistavad;
9. on seisukohal, et ülemaailmsed, USA või ELi majanduse ja finantsjuhtimise struktuurid ei olnud enne kriisi vallandumist makro- ja mikrotasandi usaldatavusjärelevalve eristamisel sidusad ega järjekindlad, need struktuurid keskendusid liialt finantseerimisasutuste mikrotasandi alt üles korraldatud usaldatavusjärelevalvele ja makromajanduslike näitajate riikliku tasandi seirele, kuid ei pööranud tähelepanu finantsturu ja makromajanduse terviklikule arengule, mis oleks nõudnud nii finantseerimisasutuste kui ka riikide vastastikuse seotuse jälgimist;
10. tõdeb, et üleilmastumine on toimunud ilma, et turgude integreerimisega ühel ajal oleks tekkinud või arenenud ülemaailmse juhtimise struktuurid, millega mõjutada eelkõige ülemaailmset tasakaalu või tasakaalustamatust ja finantsturge, ja peab G20 protsessi õiges suunas liikumiseks, kuid juhib tähelepanu sellele, et ELi seisukohad peavad G20-s olema tulemuslikult esindatud;
11. märgib, et 1990. aasta juulis tunnistas Euroopa Liit ELi aluslepingute kohaselt kapitali vaba liikumist, mis aitas kaasa majanduse arengule; märgib siiski, et kapitali vaba liikumisega samal ajal ei toimunud hoiuste intressidelt makstavate maksude ühtlustamist, asjakohaste piiriüleste õigusaktide ega Euroopa tasandi järelevalve kehtestamist;
12. mõistab hukka, et stabiilsuse ja kasvu pakti põhimõtetest ei peetud minevikus alati kinni, ja märgib, et euroala riikide majanduse vahel esineb suuri erinevusi;
13. märgib, et asjakohaste õigusaktide ja karmi järelevalve puudumine ning panganduskriisi korral ettenägematute asjaoludega toimetulemise mehhanismide täielik puudumine näitab, kui palju tuleb Euroopa Liidul teha selliste mehhanismide kehtestamiseks, mis aitaksid lahendada siseturu ja integreeritud finantssüsteemiga seotud poliitilisi probleeme; märgib eelkõige piiriülese pankrotihalduse mehhanismi puudumist;

Mõjud

14. tõdeb, et valitsemissektori eelarve puudujääk on Eurostati hinnangul tõusnud Euroopa Liidus 2,3%-lt 2008. aastal 7,5%-ni 2010. aastal ja euroalal 2%-lt 6,3%-ni ning valitsemissektori võla määr on tõusnud Euroopa Liidus 61,6%-lt SKPst 2008. aastal 79,6%-ni 2010. aastal ja euroalal 69,4%-lt 84,7%-ni, mis on kahe aastaga nullinud peaaegu kahe aastakümne jooksul mõne liikmesriigi poolt eelarve konsolideerimise valdkonnas tehtud jõupingutused; peab sellist tagasilööki kahetsusväärseks, sest selle tagajärjel on tööhõive- ja demograafiliste probleemidega palju raskem võidelda;
15. on seisukohal, et Euroopa riikide rahandus oli halb juba enne kriisi, sest alates 1970ndatest on liikmesriikide valitsemissektori võlg mitme ELis toimunud

- majanduselanguse mõjul pidevalt suurenenud; märgib, et elavdamiskavade kulude, maksutulude vähenemise ja suurte sotsiaalkulude tagajärjel on valitsemissektori võlg ja valitsemissektori võla suhe SKPsse suurenenud kõigis liikmesriikides, kuigi liikmesriigiti erinevalt;
16. on seisukohal, et kriisi kõik tagajärjed ei ole veel ilmnunud ning olukorra halvenemist, st W-kujulist langust ei saa eelkõige praegust töötuse määra silmas pidades välistada;
  17. märgib, et kriis mõjutab tööhõivet kogu ELis, kuigi töötuse määr tõusis EL-27-s keskmiselt ainult 1,9%, ja et negatiivne mõju tööhõivele jätkub, sest tööturg reageerib majanduses toimuvatele muutustele tavaliselt viivitusega; rõhutab, et komisjoni prognoosib kogu ELi töötuse määraks 2010. aastal 11%, millel on ELi tööjõu jaoks tõsised tagajärjed;
  18. tõdeb, et kriisi sotsiaalsed tagajärjed on liikmesriigiti väga erinevad, sest keskmine töötuse määr on küll 10%, kuid mõnes riigis ulatub see 20%-ni ja noorte hulgas isegi üle 40%, mis näitab, kui ulatuslikke struktuurseid parandusmeetmeid tuleb mõnes liikmesriigis võtta;
  19. on seisukohal, et kuigi valitsemissektori võlga tuleb vähendada, ei tohiks riigieelarvete kiire konsolideerimisega ohustada sotsiaalkaitsesüsteeme ega avalikke teenuseid, sest nende roll kriisi automaatse stabiliseerijana ja leevendajana on leidnud õiglast tunnustust; märgib, et sotsiaalkaitsesüsteemide ja avalike teenuste tõhususe edendamine võib parandada ka majandussuutlikkust ja teenuste kvaliteeti; tunnistab, et kui õige tasakaal jääb leidmata, võib tagajärjeks olla pikka aega kestev aeglane majanduskasv ja pidev tööpuudus ja seoses sellega ELi konkurentsivõime vältimatu vähenemine;
  20. tõdeb, et suur tööpuudus ei tekita mitte ainult sotsiaalkulu, vaid ka suurt majanduslikku kulu, sest töötud aitavad sisenõudlust suurendada üksnes vähesel määral ja nad maksavad teistest vähem makse ja sotsiaalkindlustusmaksid; märgib, et see suurendab töötavate inimeste maksukoormust ja tulevaste põlvkondade võlakoormust;
  21. märgib, et kõige uuemate, st 2007. aastast ehk kriisile eelnenud ajast pärit statistiliste andmete põhjal on Euroopa Liidus 30 miljonit vaest töötajat (ja hiljutiste andmete kohaselt elab 79 miljonit inimest Euroopa Liidus allpool vaesuspiiri) ja see arv on vahepeal tõenäoliselt kasvanud;
  22. märgib, et lisaks tööpuudusele on kriisil mitmeid muid sotsiaalse tagajärgi, eelkõige töötingimuste halvenemine, suurem kodutute hulk, ülemäärased võlad ja majanduslik tõrjutus ning asjaolu, et mõnedel inimestel on üha raskem täita põhivajadusi ja kasutada teenuseid;
  23. märgib, et sarnaselt kõikidele kriisidele mõjub praegune kriis halvasti majanduskasvule ja tööhõivele ning see mõjutab esmajärjekorras kõige ebasoodsamas olukorras olevaid inimesi, sh noori, lapsi ja naisi ning etnilisi vähemusi ja migrante;
  24. jagab muret usaldatavusnormatiivide, regulatiivsete, raamatupidamis- ja maksueeskirjade protsükliliste aspektide pärast, mis suurendavad turumajanduse toimimisele omast kõikumist veelgi;

Vastumeetmed

25. märgib, et pangandussektori päästmine valitsuste poolt moodustab ainult osa kuludest, mis finantskriis ühiskonnale on tekitanud, sest tõeliselt suured kulud on seotud majanduslanguse ja valitsemissektori võla suurenemisega, mille tõttu on maailmas kaotatud ligikaudu 60 triljonit USA dollarit;
26. märgib, et pärast seda, kui riigiabi ajutine raamistik heaks kiideti, on kriisi tõttu antav riigiabi järsult kasvanud, ja peab kahetsusväärseks, et see võib võrdseid võimalusi Euroopas vähendada; kutsub komisjoni üles võtma proteksionismi ja konkurentsimoonutuste vastases võitluses kindla juhtpositsiooni;
27. kiidab heaks tavapärasest erinevad meetmed, mida Euroopa Keskpang ja riikide keskpangad on kahe viimase aasta jooksul võtnud, et päästa liikmesriikides pankasid, mida ähvardas nn toksiliste varade enneolematu taseme tõttu pankrot; tunneb eelkõige heameelt, et nende pankade klientide hoiused tagati, kuid rõhutab, et ebaausa konkurentsi vältimiseks pangandussektoris tuleb need ebatavalised meetmed järk-järgult kaotada;
28. tuletab meelde, et 2008. aasta oktoobris võttis Euroopa Liit vastu Euroopa majanduse elavdamise kava, mille maht oli 1,6% SKP-st, kuid näiteks Hiina ja USA kavade maht oli vastavalt 5% ja 6,55% SKP-st;
29. tunneb heameelt, et majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu võttis 10. mail 2010. aastal vastu 750 miljardi euro suuruse stabiliseerimiskava, mille õigusliku alusena kasutati osaliselt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 122 ja millega loodi riikide maksujõuetusriiskidega toimetulemiseks finantsstabiilsuse tagamise mehhanism; märgib, et nõukogu päästepaketti puudutavaid otsuseid iseloomustab demokraatia ja vastutuse puudumine, sest Euroopa Parlamendiga ei konsulteeritud; nõuab, et Euroopa Parlament kui kaasseadusandja kaasataks kriisiga seotud tulevaste päästepakettide ettepanekutesse ja otsustesse;

Riiklikud majanduse elavdamise kavad

30. peab kahetsusväärseks, et eri riikide majanduse elavdamise kavade koordineerimine on pigem tagasihoidlik, sest ELi tasandi koordineerimise mitmekordsel mõjul ja mõjutuspotentsiaalil oleks tõenäoliselt olnud suurem efekt kui peamiselt riikliku tasandi kavadel, mis võivad üksteisega vastuolus olla; nõuab, et tulevaste elavdamise kavade ja suurmahuliste investeeringute Euroopa mõõde oleks suurem;
31. palub komisjonil esitada liidu pikaajalisi ja lühiajalisi eesmärke, konkurentsi, ELis võrdsete võimaluste säilitamist, finantsreformi ja töökohtade loomist silmas pidades 2008.–2009. aasta sügis-talvel vastu võetud riikide pankade päästepakettide ning riikide ja Euroopa tasandi majanduse elavdamise kavade tõhususe kohta väga täpne aruanne, mis sisaldab ka põhjalikku analüüsi läbivaadatud riigiabimehhanismide kohta, mis kriisiga toimetulemiseks vastu võeti;
32. märgib, et mõnel – eelkõige EÜ maksebilansiabi saanud – liikmesriigil ei ole praegu võimalik koostada majanduskasvu ja tööhõivet soodustavaid elemente sisaldavaid tegelikke riigi tasandi elavdamise kavasid, sest kuni 2012. aastani on ainsad võimalikud valikud avalike sektori kulude kärpimine, maksude suurendamine ja valitsemissektori koguvõla vähendamine;

Tulevik – Euroopa lisandväärtus

33. on seisukohal, et EL ei saa olla ainuke ühtne ruum, kus energeetikat, eelkõige energiaallikate kogumit ei peeta ei oma territooriumil ega suhetes partneritega strateegiliseks küsimuseks; on seisukohal, et energeetikaalgatusi tuleb ELis komisjoni, liikmesriikide ja asjaomaste valdkondade vahel hoolikalt koordineerida, et kaitsta mitmekesise jaotusvõrgu kaudu ELi liikmesriikidesse energiaallikate (nagu nafta ja gaas) tarnimist, eelkõige tarnelepingute üle läbirääkimisi pidades, ladustamismahtu korraldades ning asjakohaste programmide, nagu seitsmes teadusuuringute raamprogramm (2007–2013) ja selle ajakohastatud versioonid, raames uute energiaallikate alast teadus- ja arendustööd rahastades ja koordineerides;
34. kutsub komisjoni üles võtma endale täielik vastutus projektide juhtimise ja rahastamise eest, eelkõige järgmistes valdkondades:
- uued investeeringud teadus- ja arendustegevusse ning taastuvate energiaallikate kasutuselevõtmisse, eelkõige Euroopa hoonete energiatõhususse ning ressursside tõhusasse kasutamisse üldisemalt;
  - Euroopa energiavõrgu tugevdamine riikide võrgustike ühendamise teel, tarbijate varustamise teel suurtest taastuenergia tootmiskeskustest ning uute energiasalvestamisviiside ja Euroopa kõrgepinge-alalisvoolu supervõrgu kasutuselevõtmise teel;
  - ELi kosmosepõhise infrastruktuuri edendamine raadionavigatsiooni ja Maa kaugseire valdkonnas, et toetada uute ELi teenuste osutamist ja töötada välja uuenduslikke rakendusi ning hõlbustada ELi õigusaktide ja poliitika rakendamist;
  - liitu idast läände ja põhjast lõunasse ühendava ülikiire avaliku raudteeliini arendamine ning kavade väljatöötamine liidu infrastruktuuri ja avalik-õiguslikus omandis olevasse strateegilise tähtsusega infrastruktuuri tehtavate investeeringute lihtsustamiseks;
  - kiirele internetile juurdepääsu tagamine kogu Euroopas, Euroopa Liidu digitaalarengu tegevuskava kiire elluviimine ja kõigile kodanikele turvalise tasuta juurdepääsu pakkumine;
  - ELi juhtpositsiooni edendamine e-tervise valdkonnas;
  - elektripõhise liikuvusega seotud arenduse lõpuleviimine ja asjaomaste ühtsete standardite koostamine;
35. on seisukohal, et kui jagatud vastutuse ja täiendavate meetmete valdkonnas on saavutatud kokkulepe ELi juhtimise ja tegevuse aspektide üle, peab EL leidma vahendid, eelkõige rahalised vahendid sellise strateegia elluviimiseks;

Finantsregulatsioon ja -järelevalve

36. juhhib tähelepanu sellele, et finantssüsteemi peamine eesmärk on pakkuda asjakohaseid hoiustamisvõimalusi ja kasutada hoiuseid reaalmajandust toetavateks ja majanduslikku

tõhusust suurendavateks investeeringuteks, mille eesmärk on katta osa ettevõtete ja kodumajapidamiste riskist, et optimeerida pensionide pikaajalist rahastamist ja luua töökohti, mida on tehtud näiteks piirkondlikes ja kohalikes jaepankades; märgib, et see ülesanne on eriti oluline, sest majanduskasvu hoogustamiseks on vaja uusi vahendid, mis nõuavad suuri investeeringuid puhastesse tehnoloogiatesse;

37. rõhutab, et finantssektori areng peab lähtuma ka võrdsuse põhimõttest, mis kindlustab piisavate tagatistega laenu ja kindlustusteenuste kättesaadavuse ka nendele elanikkonna kihtidele, kellel seda võimalust praegu ei ole; kordab, et finantssektori õigusreformi ei tule läbi viia ainult finantsstabiilsuse tagamiseks, vaid ka säästva arengu eesmärkide arvesse võtmiseks;
38. tõdeb, et praegune kriis toob esile isereguleeriva süsteemi piirangud ja liigse usu finantssektori turuosaliste ja reitinguagentuuride võimesse hinnata alati riske õigesti ja tulla riskidega asjakohaselt toime ning tegutseda eetilisel;
39. tunneb heameelt Baseli pangajärevalve komitee praeguste ettepanekute ja institutsiooni rolli üle, kuid tuletab meelde, et universaalne lähenemine on ELi finantseerimisasutustele kahjulik, ja on seisukohal, et õigusaktide ettepanekute ajastamisel ja tegemisel tuleks lähtuda mõjuhinnangutest, milles analüüsitakse, kuidas vastav õigusakt mõjutab seda, kui palju finantseerimisasutused teenivad reaalmajanduse ja ühiskonna huve; jagab muret kapitalinõuete õige taseme ning üleminekuaja kestuse üle;
40. märgib, et usalduse taastamiseks peavad nii ettevõtete kui ka liikmesriikide raamatupidamisaruanded olema läbipaistvad; kutsub seetõttu komisjoni üles uurima bilansiväliste tehingute ja rahastamata kohustuste kasutamist ning eriotstarbeliste rahastamisvahendite ja eriotstarbeliste üksuste levikut ning kaaluma, kas piirata nende kasutamist või nõuda avaldavates raamatupidamisaruannetes kohustuslike deklaratsioonide esitamist;
41. märgib, et kriisi tõttu on selgunud, et järelevalvesüsteemis esineb suuri puudusi; nõuab, et õigusaktide meelevaldne rakendamine viidaks miinimumini kogu maailmas, sõlmides selleks kindla kokkuleppe G20 tasandil, samuti ELis, ning võimaluse korral kehtestataks selle asemel ühtsed finantsteenuste eeskirjad;
42. on seisukohal, et tuleb kaotada õigusaktides olevas lüngad, mille tõttu oli välismaiste finantsteenuste pakkujate tütarettevõtetel võimalik teostada ELis suuresti reguleerimata äritegevust;
43. märgib, et finantssektori kriisijuhtimine on praegu rahvusvaheliselt liiga vähe reguleeritud; kutsub komisjoni üles esitama ELi finantssektori piiriülese kriisiohjamisraamistiku kohta konkreetseid ettepanekuid ja võtma neis ülemaailmsel tasandil võrdsete võimaluste tagamiseks arvesse rahvusvaheliste organisatsioonide, näiteks G20 ja IMFi algatusi;
44. märgib, et standarditel on eelkõige õiglase väärtuse kasutamisel otsuste tegemisele protsükliline mõju, eriti nende finantseerimisasutuste puhul, kes on standardeid liialt usaldanud; märgib, et selliseid puudusi võib täheldada ka mõnedes regulatiivsetes ja maksueeskirjades ning usaldatavusnormatiivides;

45. on teadlik konkreetsetest probleemidest seoses sellega, et paljudes uutes liikmesriikides kuulub suur osa panga- ja kindlustussektori ettevõtteid välismaistele ettevõtetele;
46. märgib, et vajadus võtta meetmeid finantsstabiilsuse säilitamiseks tuleb tasakaalustada vajadusega säilitada pankade võime anda majanduse edendamiseks laenu; peab oluliseks, et pangandussektor suudaks täita oma põhiülesandeid nii tavalistes oludes kui ka kriisi ajal;
47. märgib, et finantseerimisasutuste ja nende bilansi suurusega seoses on kasutusele tulnud mõiste „pankrotti minemiseks liiga suur”; kutsub komisjoni sellega seoses üles nõudma pankadelt, et nad koostaksid nn elutestamendi, milles on kirjeldatud kriisi korral rakendatavat likvideerimise korda;
48. tunneb heameelt, et Euroopa Keskpangal on Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu raamistikus oluline roll, tänu millele on sel võimalik anda Euroopa Liidu finantsstabiilsusse suur panus;
49. rõhutab, et finantssektori statistika osas tuleb kasutusele võtta uued standardid, mille eesmärk on tugevdada Euroopa Komisjoni riskiseire- ja järelevalvepädevust;
50. soovib innustada finantsinnovatsiooni, eeldusel et selle abil on võimalik töötada välja läbipaistvad vahendid tehnoloogilise innovatsiooni, pikaajaliste investeringute, pensionifondide, töökohtade ja nn rohelise majanduse rahastamiseks; ootab uusi ELi finantsinnovatsiooni meetmeid, mille abil kasutada pikaajalisi hoiuseid jätkusuutlike ja strateegiliste pikaajaliste investeringute tegemiseks ning suurendada finantsteenuste kättesaadavust;
51. kinnitab veel kord, kui tähtis on reguleerimis- ja järelevalvesüsteem, mille puhul ükski finantstehing ega ükski finantsinstrument ei jää registreerimata; nõuab, et riskifondid allutataks samasugustele eeskirjadele nagu kõik muud investeerimisfondid; rõhutab, et järelevalve ja reguleerimine peab olema suunatud finantsturgudel toimuvatele spekulatiivsetele liikumistele, et piirata ja ohjeldada riikide, valuutade ja majanduste vastu spekulatsioonide;
52. on seisukohal, et finantseerimisasutuste nõrk juhtimine soodustas kriisi teket ja seetõttu tuleb võtta meetmeid, mille abil tagada, et riskihindamiskomiteed on toimivad ja tõhusad, haldusnõukogu liikmed tunnevad piisavalt hästi finantseerimisasutuse tooteid ning juhatus ja juhatusse mittekuuluvad direktorid võtavad töötasupoliitika raames vastutuse investorite ja töötajate huvide tasakaalustamise eest;
53. märgib, et mõnede finantsturu osaliste ja finantseerimisasutuste käitumises puuduvad väärtused ja eetika; rõhutab, et finantsturud ja finantseerimisasutused on kohustatud võtma sotsiaalse vastutuse tõttu arvesse kõigi asjaosaliste (nagu kliendid, aktsionärid ja töötajad) huvisid;
54. on seisukohal, et finantseerimisasutuste kategoriseerimiseks, eelkõige ELis, tuleb kasutada piisavalt palju eri süsteemse riski kriteeriume; on seisukohal, et nende kriteeriumide kasutamiseks tuleb uurida, kui paljudes liikmesriikides sellised asutused tegutsevad ja kui suured need on, ning hinnata esmajoones asutuste võimet tekitada siseturul häireid, eriti kuna praegune kriis on näidanud, et suurus oli ainult üks paljudest süsteemse riski teguritest;

55. peab hädavajalikuks, et EL võtaks uute eeskirjade koostamisel arvesse vajadust säilitada ja suurendada ELi finantssektori struktuuri mitmekesisust, ning on seisukohal, et Euroopa majandus vajab tugevat, nt hoiupankadest ja ühistupankadest koosnevat piirkondlikku ja kohalikku pangavõrku, kuigi eri pankade pädevusvaldkonnad on erinevad; märgib, et mitmekesisus on tõestanud finantskriisis oma väärtust ja suurendanud stabiilsust, ning et ühtsus võib põhjustada süsteemset nõrkust;
56. nõuab, et taastataks traditsioonilise pangajuhi staatus, kes tunneb laenuaotlejate iseloomu, minevikku ja äriplaani ning võib seega vastavalt ELi õigusaktidele (nagu finantsinstrumentide turgude direktiiv ja tarbijate teavitamist ja tarbijakaitset käsitlevad tarbijakrediidi direktiivid) võtta isiku tundmise alusel kaalutletud riski;
57. rõhutab, et ettevõtetele ja eraisikutele suunatud krediidivoo taastamiseks ja vabastamiseks tuleb leida pika perspektiiviga lahendusi probleemidele, mida tohtu erasektori võlg tekitab nii kodumajapidamistele kui ka äriühingutele;
58. nõuab suuremat läbipaistvust liikmesriikide vahelistes sidemetes, samuti liikmesriikide ja juhtivate finantseerimisasutuse vahelistes sidemetes;
59. tunneb heameelt komisjoni 2. juuni 2010. aasta ettepaneku üle ja on seisukohal, et reitinguagentuuride ärimudel võib tekitada huvide konflikte, sest agentuurid hindavad neile maksvate ettevõtete finantsvõimekust, ning ärimudel ei luba neil hinnata otsuste makromajanduslikke aspekte; mõistab, et reitinguagentuurid aitasid kriisile kaasa, sest nende stiimulid olid välja töötatud kahju tekitaval viisil, mis oli suuresti konkurentsi puudumise tagajärg; kutsus üles uurima sellise süsteemi usaldusväärsust, kus investorid ja hoiustajad maksavad õiguse eest saada vajalikku teavet;
60. palub komisjonil alata Euroopa avaliku sõltumatu reitinguagentuuri loomise teostatavuse ja mõju uuring ning arwab, et sõltumatud kontrollikojad peaksid aktiivselt osalema riigivõla hindamises; usub, et see aitaks kaasa võrdlusandmete vajalikule mitmekesistamisele; on seisukohal, et reitinguturgudel tihenev konkurents võiks parandada reitingute kvaliteeti;
61. palub komisjonil töötada välja aktsionäride hääleõigust puudutavad ettepanekud, mis tagaksid aktsionäride identiteedi ja strateegiate suurema läbipaistvuse ja soodustaks pikaajalisi investeringuid;

ELi valitsemistava

62. on seisukohal, et majandus- ja sotsiaalkriisi ajal ootavad eurooplased, et otsustamine Euroopas lähtuks sellistest juhtpõhimõtetest nagu aruandekohustus, vastutus ja solidaarsus;
63. märgib, et aastakümned enne kriisi iseloomustas paljusid Euroopa riike aeglane majanduskasv ja suur tööpuudus, mis tulenes mõne liikmesriigi suutmatusest reformida oma majandus teadmuspõhise majanduse väljakujundamiseks ja taastada selle konkurentsivõime rahvusvahelistel turgudel, samuti tulenevalt väikesest sisemisest nõudlusest; märgib, et Euroopa vajab läbipaistvamaid ja tõhusamaid finantsturge ning kiiremat majanduskasvu, mis aitab luua kvaliteetseid töökohti ja edendada sotsiaalset kaasatust;

64. märgib, et Euroopa Liidul on kriisist väljumisel suuremad raskused kui maailma teistel piirkondadel, seda suure osas kriisile reageerimiseks võetud ebakohaste, ebapiisavate ja hilinevad poliitiliste meetmete ning liidu juhtimisvõime struktuurilise nõrkuse tõttu, ning juhib tähelepanu asjaolule, et kriis nõrgestab tõsiselt ja püsivalt ELi üleilmset majanduslikku ja seega ka poliitilist positsiooni, mille taastamine võib olla võimalik alles pika aja pärast, kui EL suudab kaaluda nn Euroopa eluviisi idee jätkusuutlikkust oma peamisi väärtusi kahjustamata;
65. on seisukohal, et liit peab saavutama poliitika kujundamisel suurema sidususe, et tulla toime tema ees seisvate probleemidega; peab seetõttu oluliseks, et rakendatav poliitika oleks järjekindel; on seisukohal, et ELi institutsioonide tegevus on siinjuures otsustava tähtsusega;
66. märgib ühtlasi, et Euroopa Liidu majanduse juhtimise struktuurid on puudulikud, kusjuures see killustatus pärsib liidu suutlikkust panna teisi endaga arvestama olulist makromajanduslikku tasakaalustamatust käsitlevatel aruteludel, eelkõige USA ja Hiinaga peetavatel aruteludel;
67. usub, et kriis on toonud ilmsiks viimaste aastate majanduspoliitika suundumuse, mille tõttu on valitsemissektori võlg paljudes riikides nii euroalal kui ka väljaspool seda murettekitavalt suur;
68. juhib tähelepanu asjaolule, et stabiilsuse ja majanduskasvu jaoks on oluline riikide rahanduse pikaajaline jätkusuutlikkus; väljendab rahulolu komisjoni ettepanekutega, mis käsitlevad euroala juhtimise tugevdamist keskmises ja pikas perspektiivis, et vältida praeguse rahakriisi kordumist, ning jagab komisjoni seisukohta, et stabiilsuse ja kasvu pakti jaoks on vaja efektiivsemaid stimuleerimis- ja karistusmehhanisme;
69. rõhutab, et stabiilse kasvumäära taastamiseks ning püsiva majanduskasvu ja sotsiaalse ühtekuuluvuse eesmärgi saavutamiseks tuleks peamiselt tegelda kestva ja märkimisväärse makromajandusliku tasakaalutuse ning konkurentsivõime erinevustega; väljendab heameelt selle üle, et komisjon tunnistab seda vajadust oma teatises majanduspoliitika koordineerimise kohta;
70. märgib, et kriis tõi välja struktuursed puudused teatud ELi liikmesriikides ning mõne liikmesriigi raskused rahastada oma võlga turgudel võivad olla tingitud ebapiisavast juhtimisest ja – nagu IMF on märkinud – valehäiretest rahvusvahelistel finantsturgudel;
71. on seisukohal, et finantskriis Kreekas ja muudes euroala riikides on tõsine probleem euroala jaoks tervikuna ning see kajastab euroala nõrkust ülemaailmse finantssektori ülekandemõjudega toimetulekul;
72. on seisukohal, et igas arengumudelil, mis põhineb üldiselt väljendatud soovil mitte sattuda uuesti praegusse olukorda, tuleb seostada jätkusuutlikkus ja solidaarsus; teeb ettepaneku rajada liidu tulevane strateegia finantsturgude, majanduse, valitsussektori kulutuste, majandusliku ja sotsiaalse dünaamika, kliima ja keskkonna valdkonnas jätkusuutlikkusele;
73. toetab finantstehingute maksu kehtestamist, et sellest saadava tuluga parandada turu toimimist ja vähendada spekulatsioone ning aidata rahastada ülemaailmseid avalikke hüvesid ja vähendada eelarvepuudujääki; on seisukohal, et selline maks peaks olema

võimalikult laiapõhjaline, või kui see ei ole võimalik, siis tuleks finantstehingute maks kehtestada kõigepealt ELi tasandil; palub komisjonil koostada kiiresti teostatavusuuring, milles arvestatakse ülemaailmselt võrdseid võimalusi ja esitatakse konkreetsed õigusakti ettepanekud;

74. on seisukohal, et struktuursete järelvapustuste ohu vältimiseks peaks kriisist väljumise strateegiaga seotud poliitiliste valikute põhikriteeriumiks olema pikaajalise püsiva majanduskasvu saavutamine; fiskaalmeetmete sisu on selles osas äärmiselt oluline; poliitilised valikud tuleks teha vastavalt keskmise pikkusega kuni pikaajalistele eesmärkidele ja avaliku sektori investeeringud peavad olema sihipäraselt kasutatud ning keskendumata innovatsioonile, teadusuuringutele, haridusele ja energiatõhususele, kusjuures prioriteetseks tuleks pidada uusi tehnoloogiaid;
75. juhib tähelepanu asjaolule, et liidu kõige suuremad õnnestumised on saanud alguse konkreetsete projektide elluviimisest ning sisuliste poliitikavaldkondade (nt ühine siseturg, ühine kaubanduspoliitika, euro, struktuurireformide käivitamine ja Erasmuse programm) rakendamisest, milles on edasiviiv roll komisjoni tegevusel;
76. on seisukohal, et põlvkondade-vaheline solidaarsus tähendab seda, et ei noortel ega eakatel inimestel ei tohiks olla minevikus võetud võlast tingitud liiga suur koormus;
77. võtab teadmiseks asjaolu, et suur kriis näitab demograafilist probleemi ja pensionide rahastamise küsimust uues valguses; on seisukohal, et pensionide rahastamist ei saa jätta täielikult avaliku sektori kanda, vaid kasutada tuleks kolmepoolseid süsteeme, sealhulgas riigi, tööandja ja erapensioniskeeme, mis on investorite kaitsmiseks nõuetekohaselt tagatud konkreetsete õigusaktide ja järelevalvega; on ühtlasi seisukohal, et põlvkondade-vahelise solidaarsuse rahastamisele kaasa aitamiseks on vaja üleeuroopalist pensionireformi; on seisukohal, et oodatava eluea pikenedamine tõstatab ühiskonnakorralduse osas valdkondadevahelisi küsimusi, millega ei ole veel tegeldud;
78. on seisukohal, et Euroopal on vaja pigem ühtsemat ja tõhusamat ning vähem bürokraatlikku liitu ja mitte pelgalt suuremat kooskõlastatust; on arvamusel, et komisjon, kelle ülesanne on Euroopa üldiste huvide kindlakstegemine ja kaitsmine, peab esmajärjekorras ja kooskõlas oma algatusõigusega võtma endale kohustuse tegutseda liidu nimel neis valdkondades, kus tal on jagatud pädevus või liikmesriikide tegevuse kooskõlastamise pädevus, samas rakendades ja jõustades ühist poliitikat ja kehtestades piirid turuosaliste või riikide sellisele tegevusele, mis pärsiks siseturgu; peab väga oluliseks, et komisjon kasutaks õigusliku alusena direktiivide asemel määrusi, et hõlbustada ühtset kohaldamist kogu ELis ja hoiduda moonutustest;
79. palub komisjonil korraldada vajaduse korral valdkondlikke ümarlaudu, et kõik konkreetse turu sidusrühmad saaksid teha koostööd, ergutamaks tõelisele Euroopa tööstuspoliitikale uue hoo andmist ning innovatsiooni edendamist ja töökohtade loomist; tuletab meelde, et selle püüdlusega seoses peame pidama silmas oma võetud kohustusi kliimamuutuse ja teatud keskkonnasäästlike tehnoloogiate potentsiaali osas; on seisukohal, et ELi eelarvet tuleb paremini kasutada, et sellest saaks kõigi riiklike püüdluste tõeline katalüsaator teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ja uute äriühingute ning töökohtade loomise valdkonnas; kutsub komisjoni üles esitama konkreetsed ettepanekud äriühingute ja teadusasutuste vahelise koostöö ja klastrite edendamiseks ning toetama sellist strateegiat piisavate rahaliste vahenditega; rõhutab, et üks peamine arengu tõukejõud igal turul on vaba ja aus konkurents, kus uustulnukatel

- on lihtne turule siseneda ja kus puuduvad turgu moonutavad eesõigused;
80. teeb komisjonile ettepaneku kasutada igakülgset ära raamlepingu sisu ja mõtet seoses eripartnerlusega Euroopa Parlamendiga, et seada paika Euroopa tegevuskava prioriteedid kõigi kodanike huvides; nõuab tihedamat arutelu liikmesriikide parlamentidega, eelkõige eelarve- ja finantsküsimumuste valdkonnas; hoiatab katsete eest luua eraldi valitsustevahelised institutsioonid, mis kõrvaldaks mõned riigid otsuste tegemisest ega võimaldaks arvestada võrdselt kõigi liikmesriikide seisukohti;
  81. usub, et tõhus majanduse juhtimine tähendab seda, et komisjonile antakse juhtimises nõuetekohane ja suurem vastutus, mis võimaldaks tal kasutada nii olemasolevaid kui ka uusi vahendeid, mis on ette nähtud Lissaboni lepinguga, näiteks selle artiklites 121, 122, 136, 172, 173 ja 194, milles komisjonile antakse ülesanne kooskõlastada reformikavu, meetmeid ja luua ühine strateegia;
  82. on seisukohal, et majanduse juhtimist tuleb tugevdada koos Euroopa valitsemise demokraatliku legitiimsuse tugevdamisega, mille saavutamiseks tuleb Euroopa Parlamenti ja riikide parlamente kogu protsessi kulgu tihedamalt ja õigemal ajal kaasata;
  83. teeb ettepaneku, et Euroopa Komisjoni majandus- ja rahandusküsimumustega tegeleks üks komisjoni asepresident; teeb ettepaneku teha sellele inimesele ülesandeks tagada ELi majanduse järjepidevus ja jälgida, kuidas komisjon täidab majanduse, rahanduse ning finantsturuga seotud kohustusi, ning kooskõlastada muid liidu majandustegevuse aspekte; teeb ühtlasi ettepaneku, et see isik peaks osalema Euroopa Ülemkogu töös, juhtima majandus- ja rahandusküsimumuste nõukogu ning eurorühma tööd ja esindama ELi asjaomastes rahvusvahelistes organites;
  84. on seisukohal, et liikmesriikide praegused eelarveraskused ja märkimisväärsete investeeringute vajadus eeldavad uusi nii avaliku kui erasektori rahalisi vahendeid kaasavaid rahastamismudeleid eesmärgiga saavutada liidu strateegilised eesmärgid 2020. aastaks;
  85. nõuab liikmesriikidelt ja komisjonilt kiirendatud korras tingimuste loomist avaliku ja erasektori tihedaks koostööks, sealhulgas avaliku ja erasektori partnerluse kujul, et lahendada pikaajaliste investeeringutega seotud ülesanded riigi ja Euroopa tasandil, mis viib püsiva, kaasava ja konkurentsivõimelise kasvuni;

Majandus- ja rahaliidu poliitika

86. kinnitab toetust eurole; tunnistab ühisraha strateegilist tähtsust ja väärtust; toonitab läbipaistvust ja majanduslikke eeliseid, mis euro on euroalale andnud; on seisukohal, et euro peab eelkõige olema Euroopa majanduse stabiilsuse kants;
87. märgib, et EKP rahapoliitika peamine eesmärk on hinnastabiilsuse hoidmine; juhib tähelepanu asjaolule, et hinnastabiilsuse eesmärki on võimalik edukalt saavutada üksnes juhul, kui tegeldakse nõuetekohaselt inflatsiooni algpõhjustega; tuletab meelde, et ELi toimimise lepingu artikliga 127 antakse EKP-le ka ülesanne toetada liidu üldist majanduspoliitikat; peab vajalikuks, et euroalasse kuuluvad liikmesriigid ja eristaatusega liikmesriigid täidaksid rangelt oma kohustusi ning et ei jääks mingit kahtlust, et ühine eesmärk on hindade stabiilsus, EKP sõltumatus, eelarvedistsipliin ja kasvu, tööhõive ning konkurentsivõime soodustamine;

88. tunnustab EKP pingutusi hoida inflatsioon kontrolli all, kuid kutsub panku üles mängima suuremat rolli varade hinnatõusu kontrolli all hoidmiseks;
89. märgib, et rahaliit eeldab majanduspoliitika jõulist koordineerimist, et olla majanduslanguse tingimustes vastupanuvõimeline; väljendab kahetsust, et majandus- ja rahaliidus on rõhk olnud suuresti „rahal“;
90. on nõus IMF-i seisukohaga, et kriisijuhtimine ei ole alternatiiv parandusmeetmetele ja põhjalikele reformidele, mis on vajalikud Euroopa rahaliidu aluse tugevdamiseks;
91. toonitab, et euroala peab suurendama oma vastupanuvõimet institutsioonilise raamistiku lõpuleviimisega, mis tugineb vajalike meetmete võtmiseks nii stiimulitele kui sanktsioonidele;
92. rõhutab, et stabiilsuse ja kasvu pakt on ainus olemasolev reguleeriv vahend, mille abil luua makromajanduse ja ELi rahanduse põhjapanev regulatiivne raamistik;
93. tõdeb, et eurole üleminek, nagu näitab euro esimese kümne kasutusaasta aruanne, on ühtlasi välja toonud euroala riikide majanduste konkurentsivõime suureneva erinevuse, mis omakorda on süvendanud tagajärgi majanduslikult nõrkade riikide jaoks ning põhjustanud märkimisväärset kaubavahetuse tasakaalustamatust euroala sees; märgib samas, et eurost tulenevad eelised liidu jaoks tervikuna (näiteks suhtelise majandusliku stabiilsuse, hinnastabiilsuse ja madala inflatsioonimäära näol) on olnud märkimisväärsed;
94. toonitab, et paljud riigid peaksid oma fiskaalolukorda parandama ning vähendama olulisel määral riigivõla ja eelarve puudujäägi taset; nõustub nõukoguga, et kõigis liikmesriikides tuleb tagada fiskaalne jätkusuutlikkus ja kiirem majanduskasv ning tööhõive, ning on seetõttu nõus, et eelarve konsolideerimise ja struktuurireformide kavad tuleb kindlaks määrata ja vastavalt ka ellu viia;
95. märgib, et see võib viia rahandusala konsolideerumise strateegiateni, mis suuresti piiravad valitsuste tegutsemisvõimet; hoiatab samas, et kokkuhoiupaketid ei tohiks viia meetmeteni, mis võiksid pärssida majanduse elavdamist, töökohtade loomist ja sotsiaalset ühtekuuluvust;
96. on seisukohal, et stabiilsuse ja kasvu pakt on oluline vahend surve avaldamiseks riigi rahanduse jätkusuutlikkuse osas, mis omakorda on aidanud parandada majanduslikku vastutustunnet euroalal; tunnistab, et seda on takistanud ebapiisav jõustamine, mis ei ole olnud piisav mõjutusvahend iga liikmesriigi ja terve euroala majanduspoliitika optimeerimisel; on seisukohal, et seda majanduspoliitika vahendit ei kavandatud jätkusuutlike korrigeerimiste tegemiseks, millega hüvitada praegune tasakaalustamatust ja juhtida majandust kriisi või väga aeglase majanduskasvu ajal; on seisukohal, et olemasolevate eeskirjade rakendamise kõrval peaksid liikmesriigid rakendama sisepoliitikat, millega edendatakse majanduskasvu, innovatsiooni, konkurentsivõimet ja püütakse kvalitatiivse eesmärgi poole, mille kohaselt avaliku sektori eelarvepuudujääk ei tohi ületada teatud võrdlusaluseid;
97. on seisukohal, et stabiilsuse ja kasvu paktis ei arvestata muud tasakaalustamatust, nagu erasektori võlakooormust ja jooksevkonto tasakaalustamatust, mis mõjutab samuti rahaliitu;

98. tõdeb, et parlamendi eelmise koosseisu ametiajal, kui leidis aset Eurostati käsitleva direktiivi läbivaatamine, oli nõukogu, vastu sellele, et Eurostatile antaks kohapealse kontrolli teostamise volitus, nagu seda soovitas Euroopa Parlament, kuigi oli saanud selgeks, et mõne liikmesriigi esitatud statistilised andmed olid mõnel juhul küsitavad;
99. on seisukohal, et Maastrichti lepingu autorid eeldasid konkurentsivõime-alast lähenemist euroala liikmesriikide vahel ega eeldanud suuri erinevusi, mis omakorda on toonud kaasa marginaalide vahe suurenemise, kuna mure mõne liikmesriigi maksevõime pärast viis üles nende riskipremia;
100. märgib, et viimastel kuudel on tehtud Euroopa riigiabi normide kohaldamisel palju ajutisi erandeid, mis võimaldas liikmesriikidel piirata kriisi mõju; märgib, et kasvuetapp, mille suunas me liigume, eeldab tugevat alust ning sellega seoses tuleb meil pöörduda järk-järgult tagasi normaalse riigiabi režiimi juurde, tagades seeläbi võrdsed tingimused Euroopas;
101. nõuab tungivalt, et tugevdataks stabiilsuse ja kasvu pakti sätteid, eelkõige selle ennetavaid meetmeid, mille puhul teiste liikmesriikide surve on olemasolev tugevaim vahend, mille abil sundida liikmesriike nõukogu soovitusi järgima; nõuab, et komisjonile antakse suuremad volitused majanduse üle järelevalve teostamiseks; on seisukohal, et tuleks uurida võimalust luua stiimulid eelarve konsolideerimiseks;
102. teeb ettepaneku luua stabiilsuse ja kasvu pakti rakendamise suhtes kohaldatav tulemuslik stiimulite ja karistuste mehhanism, mis aitaks hoida ära praeguse kriisi halvenemise ning tagaks uue kriisi ärahoidmise tulevikus;
103. on arvamusel, et mitmepoolne järelevalve ja kohanduste tegemise nõuded peavad puudutama nii puudujääki kui ka ülejääki, võttes arvesse iga riigi eripära, näiteks demograafilist olukorda, samuti tuleb arvesse võtta eralaenude taset, palkade kujunemist tööjõu tootlikkusega võrreldes, tööhõivet, eelkõige noorte tööhõivet, ning jooksevkonto tasakaalu; on seisukohal, et nimetatud näitajaid – kui neid ei saa kasutada samal viisil kui praeguse stabiilsuspakti kriteeriume – tuleks käsitada ohumärkidena; on seisukohal, et riigi rahandust puudutavad andmed peavad olema läbipaistvamad, ning väljendab heameelt komisjoni ettepaneku üle, mis käsitleb statistiliste andmete kvaliteeti;
104. nõuab komisjonilt euroalal Euroopa sanktsioonide mehhanismi jõustamist, mis on komisjoni selges pädevuses, et sundida liikmesriike järgima stabiilsuse ja kasvu pakti eeskirju;
105. on seisukohal, et stabiilsuse ja kasvu pakt ei osutunud piisavalt tõhusaks fiskaalpoliitika koordineerimisel ning selle tuginemine üksikute riikide poliitikale tõstatas probleeme jõustamise ja õiglase teabega, sellega ei suudetud seostada tööhõive taset ja töökohtade loomist selliselt, et luua nõuetekohaselt tasakaalustatud poliitika, ka ei suudetud lahendada tõelise lähenemise, konkurentsi ja euroala sünergiate küsimust; on seetõttu seisukohal, et liikmesriikide – eelkõige euroala riikide – majandused vajavad ulatuslikumat kooskõlastamist, et tugevdada euroala majanduslikku tasakaalu;
106. on seisukohal, et nii stabiilsust kui kasvu käsitlevad majanduspoliitika üldsuuniseid, mis on kehtestatud koos Euroopa Parlamendiga, tuleks kasutada raamistikuna euroala liikmesriikide eelarvete aruteludeks ja hindamiseks – enne nende esitamist vastavate riikide parlamentidele;

107. usub, et lisaks ühisraha kasutamisele peaksid euroala riigid astuma veel ühe sammu ja kehtestama korra, mis võimaldaks osa liikmesriikide riigivõlast vastastikku emiteerida ja hallata, mis oleks kompleksse mitmepoolse järelevalve alus koos Euroopa Valuutafondi ja Euroopa finantsstabiilsusvahendi toetusega, selleks et tagada euroala turu kui terviku suurem atraktiivsus ja võla ühine haldamine;
108. on seisukohal, et struktuurireformide teostamine, eriti sotsiaalsete jaotussüsteemide kohandamine ja ümberkorraldamine uutes liikmesriikides, eeldab liidu tugevamat toetust ja solidaarsust; vaatamata mis tahes ülemaailmsele finants-, majandus- ja sotsiaalkriisile peavad euroala ja ERM II edasi laienema uutesse liikmesriikidesse, kes on täitnud Maastrichti kriteeriumid; sellised otsused tõestaksid muu hulgas euroala enese stabiilsust ja jätkusuutlikkust;
109. on seisukohal, et oluliste erinevuste vähendamine euroala riikide konkurentsivõimes, hoides palgatõusu kooskõlas tootlikkuse kasvu ja prognoositud inflatsiooniga, on väga tähtis euroalal lõhede ärahoidmise seisukohalt;
110. nõuab makromajandust käsitleva arutelu olulist parandamist, sest arutelu ei saa piirduda ainult sotsiaalpartnerite teavitamisega esitatud või vastuvõetud suunistest;
111. kutsub komisjoni ja nõukogu üles määratlema laiapõhjalised ELi suunised jätkusuutliku turumajanduse rakendamiseks; usub, et sellised suunised tuleks kindlaks määrata igal aastal, tuginedes hinnangule, milles nõuetekohase ühiskondliku arutelu käigus arvestatakse palkade/tootlikkuse arengut riigi ja Euroopa tasandil;

Fiskaalpoliitika

112. nõuab ühist eelarvestrateegiat, et taastada ja kaitsta ELi kui pikaajalise majanduskasvu piirkonda;
113. on seisukohal, et tõhusalt kasutatud ja tulevikku silmas pidavad avaliku sektori kulutused (haridusele, koolitusele, infrastruktuurile, teadusuuringutele, keskkonnale jne) võivad majanduse stabiliseerida, kuna toetavad aja jooksul tugevat püsivat kasvu; on arvamusel, et kvaliteetsed ja vastutustundlikud avaliku sektori kulutused koos erasektori ettevõtlikkus- ja innovatsioonipotentsiaali edendamisega võivad anda tõuke majanduslikule ja sotsiaalsele progressile;
114. toonitab, kui oluline on luua tugevam seos stabiilsuse ja kasvu pakti, makromajanduslike vahendite ning ELi 2020. aasta strateegia riiklike reformikavade vahel, esitades need sidusalt, parandades seejuures riikide eelarvete võrreldavust eri kategooriate kulutuste osas; usub, et liikmesriigid ei peaks oma vastavat majanduspoliitikat pidama mitte ainult riiklikuks huviks, vaid ka ühise huvi küsimuseks ja nad peaksid oma poliitika kujundama sellele vastavalt; tuletab liikmesriikidele meelde majanduspoliitika üldsuuniste suuremat rolli;
115. rõhutab, et ELi 2020. aasta strateegia usaldusväärseks on vaja suuremat ühilduvust ja täiendavust ELi 27 liikmesriigi riigieelarvete ja ELi eelarve vahel; rõhutab, et ELi eelarvel peaks olema suurem roll vahendite koondajana;
116. on seisukohal, et targalt suunatud avaliku sektori investeeringud võivad oluliselt soodustada pikaajalisi investeeringuid; teeb ettepaneku laiendada EKP volitusi, et

pangal oleks võimalik emiteerida eurovõlakirju ja investeerida olulistesse struktuuriprojektidesse vastavalt ELi strateegilistele prioriteetidele;

117. juhib tähelepanu, et ühisraha saab toimida ainult siis, kui liikmesriigid kooskõlastavad oma eelarvepoliitika ja avavad üksteisele oma aruanded; tunnistab, et see eeldab tihedat koostööd liikmesriikide parlamentidega;
118. kutsub komisjoni ja nõukogu üles parandama Eurostati abiga riikide eelarvekulude võrreldavust, et teha kindlaks, kas rakendatud poliitikameetmed on teineteist täiendavad ja täidavad sama eesmärki;
119. on seisukohal, et liit ja liikmesriigid peaksid tegema jõupingutusi selliste fiskaalpoliitika põhimõtete kehtestamiseks, mis ei soodustaks enam laenamist avalikus ja erasektoris ega lühiajalisi hüvitisi erasektoris ning mis võiks hõlmata riskigrupi (bonus/malus) mehhanisme, mis tuginevad inimväärse töö ja keskkonnanõuetega seotud kriteeriumitele;
120. märgib, et toibumine finants-, majandus- ja sotsiaalkriisist ning väljumine riigivõla kriisist on pikaajaline protsess, mis peab olema hästi kavandatud ning tagama tasakaalustatud ja jätkusuutliku arengu; tunnistab, et majanduskasvu, õigluse ja finantsstabiilsuse vahel võib olla vajalik teha kompromisse ning see eeldab poliitiliste otsuste tegemist; palub komisjonil esitada finantsarengut käsitlevaid ettepanekuid, milles võetakse arvesse neid eesmärke, eriti ELi 2020. aasta strateegiat, ning selgitada, millised kompromissid eeldavad poliitiliste valikute tegemist; loodab, et see annab liidule võimaluse korraldada arutelu ja võrrelda eri poliitilisi seisukohti pärast konsulteerimist kõigi finantsturu reformi sidusrühmadega (pangad, investorid, hoiustajad ja sotsiaalpartnerid); kutsub komisjoni ühtlasi üles kaasama Euroopa Parlamenti tihedamalt sellesse protsessi, eelkõige ELi 2020. aasta strateegia kujundamisse ja seejärel selle rakendamisse;
121. nõuab, et liidul oleksid paremad antitsükliilised majanduspoliitika juhtimise vahendid;
122. on seisukohal, et Lissaboni lepinguga on antud kõik vahendid, mis on selles etapis vajalikud, et kujundada välja tegelik liidu majanduse juhtimine ning teostada paremat järelevalvet riigi rahanduse olukorra üle liikmesriikides;

Siseturg

123. rõhutab Euroopa Parlamendi poolt 20. mail 2010. aastal vastu võetud Mario Monti ja Louis Grechi raportites esitatud nõudmist käsitleda siseturgu terviklikumalt, seda nii strateegia kui ka hinnangu osas, et muuta siseturg tõhusamaks ja taastada inimeste usaldus; rõhutab ühtse turu akti algatuse seadusandlike ja mitteseadusandlike ettepanekute tähtsust, et tugevdada ja ajakohastada siseturgu, arendada välja digitaalne siseturg ning kaotada alles jäänud tõkked;
124. peab hädavajalikuks, et ühtse turu akt sisaldaks ambitsioonikat sotsiaal- ja tarbijakaitse tegevuskava, mis tähendab sotsiaalse klausli lisamist kõikidesse siseturuga seotud õigusaktidesse, üldist majanduslikku huvi pakkuvaid teenuseid käsitlevaid õigusakte, õigusloomekava töötajate õiguste suurendamiseks, ambitsioonikat tarbijakaitse õigusloomepaketti, mis mõjutaks kodanike igapäevaelu, ning paremat maksude koordineerimist ettevõtte tulumaksu baasi ja käibemaksumäärade ühtlustamise kaudu;

125. märgib, et siseturg kui Euroopa projekti nurgakivi ja ELis püsiva rikkuse loomise alus vajab kõigi toetust;
126. juhib tähelepanu asjaolule, et siseturg on üks peamisi Euroopa majanduskasvu mootoreid; rõhutab, et ELi 2020. aasta strateegia peaks olema konkreetne majanduskasvu ja tööhõive kava majanduskriisi vastu võitlemiseks ja siseturu tugevdamiseks;
127. on seisukohal, et üksikute riikide algatused ei saa olla tulemuslikud ilma koordineeritud tegevuseta ELi tasandil, mistõttu on hädavajalik, et Euroopa Liit käituks tugevalt ja ühtselt ning viiks ellu ühiseid meetmeid; Euroopa sotsiaalmajandusliku mudeli aluseks olev solidaarsus ning riiklike meetmete koordineerimine on olnud väga vajalikud, et vältida üksikute liikmesriikide lühiajalisi proteksionistlikke meetmeid; väljendab muret, et majandusliku proteksionismi taasteke riigi tasandil toob tõenäoliselt kaasa siseturu killustumise ja konkurentsivõime vähenemise, ning seepärast tuleks seda vältida; tunneb muret, et praegust majandus- ja finantskriisi võidakse mitmes liikmesriigis kasutada selleks, et õigustada proteksionistlike meetmete elustamist, kuigi majanduslanguse tingimustes on vaja kasutada hoopis ühiseid kaitsemehhanisme;
128. on seisukohal, et siseturu edusammud ei tohiks põhineda madalaimal ühisnimetajal; palub seepärast komisjonil haarata ohjad ning esitada julged ettepanekud; julgustab liikmesriike kasutama tõhustatud koostöö meetodit valdkondades, kus kokkuleppele jõudmine 27 riigi vahel ei ole võimalik; märgib, et teistel riikidel on võimalus nende juhtalgatustega hiljem liituda;
129. hoiatab arusaama eest, et Euroopa majandus võib areneda ja kasvada, ilma et tal oleksid vabad ja õiglased kaubandussuhted võimalikult paljude maailma riikidega, sh meie praeguse peamise kaubanduspartneri USAga ning kiiresti arenevate riikidega, nagu Hiina, India ja Brasiilia; on seisukohal, et Euroopa Liit peab lootma ka oma tugevusele, kasutades paremini ära siseturgu, seda enam, et majanduskasv on suuresti seotud ka sisenõudlusega;
130. rõhutab vajadust kasutada globaliseerumise ajastul ära siseturu ettevõtluspotentsiaali, et edendada töökohtade loomist ja tehnoloogilist innovatsiooni Euroopas;
131. usub, et tõhusa siseturu loomiseks peab komisjon koostama selge poliitiliste prioriteetide loetelu, võttes vastu ühtse turu akti, mis hõlmaks nii seadusandlikke kui ka mitteseadusandlikke algatusi, et luua suure konkurentsivõimega sotsiaalne turumajandus;
132. tunnistab, et kuna Euroopa Liidus ei ole siseturu kujundamisel makse ühtlustatud (eriti puudutab see ettevõtete maksustamist) ega sotsiaalkaitse norme kindlaks määratud, on tekkinud ülemäärane konkurents liikmesriikide vahel, kes püüavad maksumaksjaid teistest liikmesriikidest üle meelitada; märgib siiski, et siseturu üks suuri eeliseid on olnud liikuvuse tõkete kaotamine ning institutsiooniliste eeskirjade ühtlustamine, mis on edendanud kultuurilist arusaamist, integratsiooni, majanduskasvu ja Euroopa solidaarsust;
133. soovib komisjonil korraldada sõltumatu uuringu, et kindlaks teha 20 kõige olulisemat ühtse turuga seotud rahulolematuse ja pettumuse allikat, millega kodanikud iga päev kokku puutuvad, eelkõige seoses e-kaubanduse, piiriülese arstiabi ja

kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamisega;

134. kutsub liikmesriike üles aktsepteerima lõpuks vastavustabeleid, mis käsitlevad õigusaktide rakendamist, et muuta seadusandlikud puudujäägid nähtavamaks;
135. rõhutab, et hästi toimiv riigihanketurg on siseturu jaoks väga tähtis; peab siiski murettekitavaks, et riigiasutustel on ikka veel suuri probleeme, et saavutada oma poliitilised eesmärgid keerukas eeskirjade rägastikus ning tagada VKEdele juurdepääs riigihanketurule;
136. ergutab komisjoni esitama ettepanekut, millega kehtestatakse hilisema jõustumise klausel („sunrise clause”), mis tagab ELi siseturu õigusaktide automaatse jõustumise kindlaksmääratud kuupäeval, kui liikmesriik ei ole neid õigel ajal üle võtnud;
137. on veendunud, et pärast sellist kriisi aitab majandusruumile kindla ja tõhusa õigusraamistiku andmine oluliselt konkurentsivõimet tõsta; on seisukohal, et ELi ametiasutustel on eriline kohustus pidada kinni reformikavast ja nõuda seda ka liikmesriikide poliitilistelt ametivõimudelt;
138. on seisukohal, et Euroopast peaks taas kord saama atraktiivne piirkond investeringute ja tootmise jaoks ning ta peaks olema maailmas innovatsiooni ja majanduskasvu mõõdupuu; on veendunud, et nii avalikud kui ka eraõiguslikud finantsasutused peavad maksimaalselt pingutama, et finantsturud töötaksid reaalmajanduse ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete huvides;
139. palub komisjonil igal aastal hinnata avalike ja erainvesteeringute vajadust ja seda, kuidas seda vajadust rahuldatakse või peaks rahuldama;

Maksustamine

140. mõistab, et liidu siseturu edasiseks arendamiseks on vaja nii riiklikul kui ka ELi tasandil koordineeritud lähenemisviisi, et kasutada ära parimaid tavasid võitluses maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidumise vastu, määrares samal ajal kindlaks sobivad stiimulid, et maksumaksjad maksaksid nõuetekohaselt makse ja liikmesriikide maksuametid võtaksid kasutusele tõhusad ennetavad meetmed iga liiki maksundusalaste eeskirjade eiramise vastu;
141. on seisukohal, et maksupettuste määra vähendamine aitaks kahandada avaliku sektori eelarve puudujääki ilma makse tõstmata, säilitades samal ajal sotsiaalkulutused; on mures siseturu moonutuste pärast, mida põhjustavad liikmesriikide erinevad maksupettuse määrad; palub komisjonil koostada mõjuhinnang, et hinnata maksudest kõrvalehoidumise ja varimajanduse põhjustatud eri probleeme kõigis liikmesriikides;
142. rõhutab asjaolu, et riigi rahanduse jätkusuutlikkuse saavutamiseks on peale vastutustundliku kulutamise vaja ka piisavat ja õiglast maksustamist, tõhusamat maksude kogumist riiklike maksuametite poolt ning jõulisemat võitlust maksudest kõrvalehoidumise vastu; palub komisjonil esitada meetmete kogum, et aidata liikmesriikidel taastada avaliku sektori eelarve tasakaal ning rahastada avalikke investeringuid uuenduslike rahastamisallikate abil;
143. võtab seoses Mario Monti tööga teadmiseks asjaolu, et soodsast majandusolukorrast

tuleneva riigitulude kasvuga on enamasti kaasnenud maksude vähendamine; märgib, et töajõu maksustamist tuleks vähendada, et tõsta Euroopa konkurentsivõimet; toetab Mario Monti ettepanekut luua liikmesriikide esindajaid koondav maksupoliitika töarühm, mis oleks hea võimalus edendada Euroopa riikide vahelist arutelu; palub töarühmal arutleda eelkõige sellise maksusüsteemi raamistiku üle, mis võtaks arvesse keskkonnaeesmärke ja toetaks ressursitõhusust; väljendab heameelt komisjoni 2011. aasta töökavas sisalduva ettepaneku üle võtta vastu direktiiv ühise konsolideeritud ettevõtte tulumaksu baasi kohta;

144. mõistab, et liikmesriikide institutsioonilise arengu ja majanduskasvu tähtis mootor on riikide võimalus ise otsustada, kuidas nad soovivad makse koguda; peab väga vajalikuks vähendada töajõu maksustamist, seda nii kõige vähem kindlustatute huvides kui ka selleks, et keskklass saaks oma töö vilju maitsta;
145. toetab maksusüsteemi, mis võimaldab alandada töajõu maksukoormust ning edendada tööhõivet, innovatsiooni ja pikaajalisi investeringuid, ning luua selleks stiimuleid;

Piirkondlik, majanduslik ja sotsiaalne ühtekuuluvus

146. on seisukohal, et ühtekuuluvuspoliitikat tuleb pidada liidu majanduspoliitika üheks tugisambaks, mis annab panuse ELi pikaajalisse investeerimisstrateegiasse;
147. märgib, et ühtekuuluvuspoliitikast on saanud Euroopa majanduse elavdamise paketi tähtis osa, sest see on avalik poliitika, mida saab kasutada kriisile reageerimiseks ja lühiajaliseks nõudluse stimuleerimiseks, investeerides samal ajal pikaajalisse majanduskasvu ja konkurentsivõimesse;
148. on seisukohal, et ühtekuuluvuspoliitika tugevus taastumise sidumisel pikaajalise kasvuga tuleneb selle kolmest põhiomadusest: ühtekuuluvuspoliitikaga pannakse paika strateegiasuunised, mis on vahendite ülekandmise tingimuseks ja mis on siduvad nii liikmesriikidele kui ka piirkondadele; selle poliitikaga jäetakse liikmesriikidele ja piirkondadele ruumi kohandada sekkumist vastavalt kohalikule eripärale; ning ühtekuuluvuspoliitika suudab eesmärkide täitmist jälgida ja toetada;
149. rõhutab, et kriisi ebavõrdne mõju Euroopa eri osadele näitab erinevusi konkurentsivõimes ja kriisivastaste meetmete erineval määral kasutamist ning see tähendab erinevaid pikaajalisi väljavaateid; juhib tähelepanu asjaolule, et kriisi mõjul võib nõrgeneda territoriaalne ühtekuuluvus, kui selle vastu ei võidelda konkreetseid probleeme eri viisidel käsitleva poliitika abil; märgib, et mõnes kriisist kõige enam mõjutatud riigis moodustas ühtekuuluvuspoliitika olulise osa riiklike investeringute kogusummast;
150. on seisukohal, et kriisijärgne strateegia on edukam, kui piirkonnad ja linnad on selle rakendamisse kaasatud; mitmetasandiline juhtimine annab suurema poliitilise ruumi, võimaldades tõhusamalt edendada majanduse elavdamist ELis, sest piirkondlik ja kohalik juhtimistasand suudavad kohandada Euroopa üldisi strateegilisi eesmärke kohalike oludega, nad suudavad ära kasutada oma käsutuses olevaid poliitilisi vahendeid ja kõikide osapoolte – ettevõtjate, akadeemiliste ringkondade ja kodanikuühiskonna – entusiasmi;
151. juhib tähelepanu asjaolule, et kohalikul ja piirkondlikul juhtimistasandil on praegu palju

poliitilisi vahendeid; nii innovatsioon, mis toob suurema tootlikkuse, kui ka majanduse keskkonnasäästlikumaks muutmine, mis võib luua uut nõudlust ja uusi turge, nõuavad kohalikku ja piirkondlikku tähelepanu ja kohapõhist integreeritud lähenemisviisi investeerimis- ja kasvupoliitikale; piirkond, linn või maapiirkond võib olla koht, kuhu partnerid kokku tuuakse ja kus lahenduseni jõudmiseks vajalikud komponendid leitakse;

152. väljendab seetõttu muret edusammude puudumise pärast võimu üleandmises kogukondadele, arvestades, et kohalikud ja maakogukonnad pakuvad majanduslikke, tööhõive ja kogukondliku arenguga seotud võimalusi, ning et nende kogukondade toetamine võimaldab vähendada tõrjutust, tugevdades kogukonna sidusust ja suurendades seeläbi selle vastuvõtuvõimet;
153. juhib tähelepanu asjaolule, et kui piirkonnad muutuvad üha olulisemaks ELi majanduskava täitmisel, tuleb tugevdada kohalikku laenamist ning seda on võimalik stimuleerida tugevate piirkondlike pankade kaudu; märgib, et finantsteenuste sektori reguleerimises tuleb võtta arvesse vajadust stimuleerida ettevõtlust ja rahastada VKEsid ning et VKEde rahaline toetamine ühtekuuluvuspoliitika raames peaks liikuma riskikapitali rahastamise suunas, mis võimaldaks pangandussektori suuremat osalemist ja struktuurifondide tõhusamat kasutamist;
154. nõuab praeguse ühtekuuluvuspoliitika struktuuri edasist uuendamist, et rahalised vahendid saaks kiiremini ja tõhusamalt liikmesriikidele, piirkondadele ja linnadele anda; juhib tähelepanu asjaolule, et vaja on suuremat paindlikkust ning et komisjon peab seda tulevase ühtekuuluvuspoliitika kujundamisel arvesse võtma;
155. peab hädavajalikuks, et ühtekuuluvuspoliitika raames toetatav mis tahes ELi pikaajaline investeerimisstrateegia oleks seotud tulemustega konkurentsivõime, innovatsiooni, töökohtade loomise, keskkonnasäästliku majanduskasvu ning Euroopa tasandi majandusliku, sotsiaalse ja piirkondliku ühtekuuluvuse (eriti vanade ja uute liikmesriikide vahel) valdkonnas;

EL 2020

156. nõuab, et ELi 2020. aasta strateegia hõlmaks avarat poliitilist käsitlust tulevasest EList kui konkurentsivõimelisest, sotsiaalsest ja jätkusuutlikust liidust, mille poliitika keskmes on inimesed ja keskkonnakaitse;
157. on seisukohal, et nende eesmärkide saavutamiseks on vaja meie makromajanduspoliitikat tihedalt koordineerida, seades esmaseks eesmärgiks liidu kasvupotentsiaali ning keskendudes kaasava ja säästva arengu mudelile, ilma milleta ei saa ühtegi meie probleemi lahendada; on seisukohal, et see peaks olema uue ELi 2020. aasta strateegia fookuses;
158. tõdeb, et selleks, et eurokriisi vastumeetmetele ei järgneks pikaajaline majandusseisak, peaks liit korraga ellu viima nii jätkusuutliku majanduskasvu kiirendamise strateegiat kui ka reforme, mille eesmärk on taastada konkurentsivõime ja seda tõsta;
159. võtab teadmiseks viis peamist eesmärki, mis Euroopa Ülemkogu püstitas seoses tööhõive määra, uurimis- ja arendustegevuse, kasvuhoonegaaside heite, haridustaseme ja sotsiaalse kaasatusega; rõhutab, et need põhieesmärgid tuleks sõnastada järjekindla ja sidusa säästva arengu strateegia raames, mis ühendaks majandus-, sotsiaal- ja

keskkonnapoliitika kavad;

160. on seisukohal, et haridus tuleks asetada liidu majandusstrateegia keskmesse, eesmärgiga tõsta ELis kõikide hariduse ja koolituse tasemete kvaliteeti, ühendada tipp-tase ja õiglus ning uuendada haridusmudelit; on veendunud, et haridus peaks liidu jaoks olema avalik hüve ning investeeringuid on vaja teha haridussüsteemi kõikidesse osadesse, hariduse kvaliteeti ja kõrgharidusele laiemat juurdepääsu võimaldamiseks; teeb ettepaneku luua Euroopa tasandil elukestva õppe alaline ja kaasav süsteem, mille alusel õpingute ja koolituse alase liikuvuse programmid Erasmus ja Leonardo leiaksid laialdasemat kasutamist; juhivad tähelepanu vajadusele suurendada kiiresti investeeringuid teadus- ja arendustegevusse, arvestades eriti seitsmenda raamprogrammi lähenevat vahendamist ja ELi järgmist finantsperspektiivi;
161. märgib, et võitlus noorte tööpuuduse vastu ning oskuste ja turuvajaduste vastavusse viimine peaksid olema kesksel kohal; on seisukohal, et hariduses tuleks arendada avaliku ja erasektori partnerlust ning Euroopa kõrgharidusasutuste rahvusvahelise atraktiivsuse suurendamiseks tuleks kasutada tudengite ja teadlaste piiriülest liikuvust vahetuste ja praktikavõimaluste kaudu, säilitades samal ajal eesmärgi kasutada 3% SKPst teadus- ja arendustegevuseks, mis suurendab innovatsiooni teadusuuringute ja kõrghariduse kaudu;
162. on seisukohal, et EL 2020. aasta strateegia, nagu komisjon on selle esitanud, peaks püüdnud muuta siseturu vähem bürokraatlikuks, vähendades ettevõtete halduskoormust 2012. aastaks 25% võrra, ja rohkem tõhususele orienteerituks, kasutades internetti kogu ELi hõlmava e-turu loomiseks, mis loob uusi teenuseid ja töökohti;
163. on seisukohal, et ELi 2020. aasta strateegia juhtimisstruktuuri tuleks tugevdada, et strateegia saavutaks oma eesmärgid; on seisukohal, et uue strateegia eduks on vaja majanduspoliitikas laiemalt kasutada siduvaid meetmeid, mitte avatud koordineerimismeetodit; nõuab tungivalt, et nõukogu ja komisjon esitaksid majanduse elavdamise strateegia, mis põhineb eelkõige ELi vahenditel ja mitte peamiselt valitsustevahelistel algatustel;
164. on teadlik asjaolust, et ei hea valitsemistava ega majanduse juhtimine ole iseenesest piisavad selleks, et kindlustada Euroopa Liidule kriisi ja ülemaailmse konkurentsiga toimetulekuks vajalikku kasvustrateegiat; on siiski veendunud, et kümme aastat majandus- ja rahaliitu on euro erilaadsust arvesse võttes näidanud, kui vajalik on sellise strateegia olemasolu;
165. nõuab, et ELi 2020. aasta strateegia sisaldaks eesmärgi vähendada ELis vaesust poole võrra ning juhivad tähelepanu sellele, et enamik praegu vaesuses või vaesuse ohus elavatest eurooplastest on naised, eeskätt vanemad naised, sisserännanud naised, üksikemad ja hooldajad; on samuti seisukohal, et kasutusele tuleks võtta elukäigu perspektiiv, sest vanemate vaesus mõjutab otseselt lapse elu, arengut ja tulevikku;
166. nõuab ebavõrdsuse ja sotsiaalse tõrjutuse vähendamiseks ambitsioonikat pikaajalist strateegiat vaesuse vastu, millel on auahned eesmärgid vaesuse ja vaeste töötajate osakaalu vähendamiseks; teeb ettepaneku luua ELi miinimumsissetuleku raampoliitika, võttes arvesse subsidiaarsuspõhimõtet, erinevaid tavaid, kollektiivlepinguid ja liikmesriikide õigusakte ning lähtudes iga liikmesriigi elatustaset kajastavatest Euroopa kriteeriumidest; samuti nõuab lastetoetust, et vähendada vaesust, ebavõrdsust ja

sotsiaalsed tõrjutust;

167. on seisukohal, et liikmesriigid peaksid enne siseriiklike stabiilsus- ja kasvuprogrammide (EL 2020) vastuvõtmist korraldama oma parlamendis sel teemal arutelu;

Innovatsioon

168. märgib, et komisjoni innovatsiooni tulemustabelist on näha, et Euroopa jääb teadustegevuse ja innovatsiooni osas Jaapanist ja USAst endiselt märkimisväärselt maha;
169. on seisukohal, et lisaks väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete rahastamisele vajab Euroopa Liit ennetavat ja koordineeritud lähenemisviisi teadustegevuse ja innovatsiooni rahastamisele ning ta peab olema uutes tööhõivesektorites ja erainvesteeringute ligimeelitamisel esirinnas;
170. märgib, et üleminek energiatõhusale majandusele ELi energiapuuduse suurendamiseks peaks olema komisjoni ja liikmesriikide üks prioriteete; on seisukohal, et EL peaks soodustama innovatsiooni energia tootmises taastuvatest allikatest, pöörates põhitähelepanu vähese süsinikdioksiidiheitega kohalikele allikatele;
171. on seisukohal, et energiavõrkude ühendamine on energiasektori siseturu toimimise ja taastuvatest allikatest energia tootmise suurendamise seisukohast hädavajalik; rõhutab arukate võrkude arendamise tähtsust;
172. rõhutab, et VKEd peaksid olema taastuvatel allikatel põhineva ja energiatõhusa tehnoloogia arendamises kesksel kohal; märgib, et tingimata on vaja luua finantsinstrumendid energiatõhususe edendamiseks ja innovatsiooniks taastuenergia valdkonnas;
173. on veendunud, et investeeringuid hoonete ja ühistranspordi uuendamisesse tuleb pidada esmatähtsaks, et vähendada energiakulutusi ja -puudust ning luua positiivne mõjuring;
174. toetab õiglast ja ausat järkjärgulist üleminekut rohelisele majandusele; on seisukohal, et üleminekust tulenevat töökohtade kadumist tuleb ennetada, parandades töötajate väljaõpet ja oskusi uue tehnoloogia valdkonnas; märgib, et kütteostuvõimetus on oluline ja üha suurenev mure;
175. palub komisjonil välja arendada ja välja pakkuda mehhanism, mille abil VKEdele ja teistele innovaatoritele pakutakse riski vähendavat rahastamist avaliku ja erasektori partnerluses erakapitali investeerimisfondidega ning kus Euroopa Investeerimispanka raha koos liikmesriikide rahaga, mida toetavad Euroopa Investeerimispanka riskikaitsemehhanismid, mida levitatakse erakapitali investeerimisfondi kaudu, võimaldaks projektidel võimendada erainvesteeringuid kuni 80%;
176. toetab selliste finantsasutuste rajamist, mis pakuksid kõikjal liidus rahastamist innovatsiooniprojektidele, mida on kindlasti vaja tulevase püsiva majanduskasvu jaoks;
177. nõuab tungivalt, et komisjon tegeleks haldustõkete kõrvaldamisega ning looks innovatsioonile paremad tingimused, nt ühtse ELi patendi loomise abil; märgib, et headest kavatsustest lähtuvad programmid, mille eesmärk on suurendada

konkurentsivõimet ja kujundada säästvat majandust, ei toimi, kui VKEd, ülikoolid ja rahvusvahelised ettevõtted ei soovi Euroopa programmides osaleda;

178. märgib, et fiskaal- ja rahapoliitika ei asenda struktuurireformi, mis peab tegelema Euroopa majanduse põhiprobleemidega – järsult kasvavad võlad ja defitsiidid, vananev elanikkond, inflatsiooni tõenäoline kasv või deflateerimine, väga tõenäoline uus inflatsioonilaine, tööstust kliimamuutuse poliitikaga seoses ähvardavad ohud, mis on eelkõige tingitud ebakindlusest uute sihtmärkide ja normide osas, madalast tootlikkusest ja konkurentsivõimest; nõuab avaliku raha kasutamisel suuremat tõhusust nii Euroopa kui ka riigi tasandil; on seisukohal, et koordineeritud poliitika kujundamisel ja eesmärkide seadmisel tuleks arvesse võtta erinevusi kriisi ajas ja raskusastmes, samuti liikmesriikide erinevat kriisieelset fiskaalset ja rahalist olukorda; on veendunud, et need jõupingutused peaksid tooma kaasa riikide majanduse kiirema tegeliku lähenemise;
179. on seisukohal, et edukas Euroopa strateegia peab põhinema usaldusväärsel fiskaalpoliitikal, mis soosib innovatsiooni, haridust ja töötajate konkurentsivõimet – see on ainus võimalus suurendada jätkusuutlikul viisil tootlikkust, tööhõivet ja majanduskasvu;
180. rõhutab, et kliimamuutuse ja ressursside nappusega tegelemine ning bioloogilise mitmekesisuse vähenemise peatamine on Euroopa tulevase majanduskasvu raamtingimused; märgib, et kasv peab seepärast põhinema majanduskasvu lahutamisel ressursside kasutamisest, keskkonnasäästlikul innovatsioonil ja ökoloogiliselt jätkusuutlikul majanduse arengul;
181. väljendab heameelt Euroopa Ülemkogu 2007. aasta märtsis vastuvõetud strateegia üle, mille eesmärk on suurendada Euroopa Liidu energiasõltumatust ja määratleda konkreetsed kohustused kliimamuutuse vastu võitlemiseks; on seisukohal, et kriis on veelgi rõhutanud selle strateegia olulisust; on siiski seisukohal, et strateegia õnnestumiseks peavad sellega siseturu reguleerimise aspektide kõrval kaasnema ambitsioonikamad ELi meetmed;

Töehõive

182. on seisukohal, et Euroopa Liidu üks suuremaid ülesandeid on konkurentsivõime säilitamine, majanduskasvu suurendamine ja tööpuuduse vähendamine;
183. kordab, et kvaliteetsed töökohad peaksid olema 2020. aasta strateegia prioriteet ning et suurem tähelepanu hästi toimivale tööturule ja sotsiaalsetele tingimustele on tööhõiveolukorra parandamisel keskne küsimus; nõuab seetõttu uut tegevuskava inimväärse töö edendamiseks, töötajate õiguste tagamiseks kogu Euroopas ja töötingimuste parandamiseks;
184. on seisukohal, et uues strateegias tuleb panna palju rohkem rõhku inimväärsele tööle, sealhulgas võitlusele deklareerimata töö vastu, ning tagada, et tööturule pääseksid ka praegu sealt kõrvale jäetud inimesed;
185. on seisukohal, et uues strateegias tuleks soodustada sellise tööturu arengut, millega parandatakse inimeste motivatsiooni töötada ja töötingimusi ning suurendatakse ühtlasi tööandjate motivatsiooni töötajaid palgata ja hoida;

186. märgib, et tähelepanu tuleb pöörata Euroopa vähenevale konkurentsivõimele globaalses mastaabis; on seisukohal, et pikaajalises perspektiivis tulevast tööjõu puudust silmas pidades tuleb vaadata kriisist kaugemale ja uurida võimalusi rakendada Euroopa kavu, mis võimaldavad oskustöölise rännet ja takistavad ajude äravoolu Euroopast;
187. on seisukohal, et kindla ja otsustava tegevuse tööhõive edendamiseks muudab veelgi olulisemaks oht, et ELis taastub majandus ilma, et sellega kaasneks jätkusuutlik töökohtade loomine;
188. nõuab tungivalt, et tööhõivet soodustava liidu tegevusega kaasneksid meetmed vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemiseks ning tõhusalt toimiv siseturg ELi töötajatele, et kriis ei süvendaks veelgi ebavõrdsust;
189. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles saavutama 2020. aastaks meeste ja naiste 75% tööhõive määra, vähendades tööturu killustatust ning suurendades jõupingutusi töö- ja pereelu ning hoolduskohustuste ühitamiseks;
190. on seisukohal, et töökohtade loomist toetavates jõupingutustes tuleb keskenduda noorte tööhõivele, mis omakorda nõuab sootundlike programmide süvendamist, et varustada noored reaalmajanduses vajalike oskustega;
191. rõhutab vajadust luua kaasavad ja konkurentsivõimelised tööturud, mis pakuvad töötaandjatele suuremat paindlikkust ning tagavad samal ajal küllaldased toetused töötutele koos aktiivse toetusega uue töökoha leidmiseks töö kaotuse korral;
192. on veendunud, et ehkki haridus peaks jääma liikmesriikide vastutusalasse, on ELi investeeringuid vaja haridussüsteemi kõikidesse osadesse, hariduse kvaliteeti ja kõrgharidusele laiemat juurdepääsu võimaldamiseks, samuti on vaja kvalifikatsioonide tunnustamist kogu ELi ulatuses; teeb ettepaneku luua Euroopa tasandil elukestva õppe suuniste alaline ja kaasav süsteem, mille alusel liidu õpingute ja koolituse alase liikuvuse programmid Erasmus ja Leonardo leiaksid laialdasemat kasutamist;
193. tuletab meelde, et tööhõive on majanduse võtmetegureid, kuna aitab tagada ostujõu; on seisukohal, et Euroopa Liit peab püüdlema täieliku ja kvaliteetse tööhõive poole ning et siseturu jätkusuutliku toimimise tingimus on inimväärset tööd pakkuva ja innovatsiooni soodustava tööturu olemasolu;
194. nõuab tungivalt, et liikmesriigid käsitleksid tööturupoliitika meetmete abil nii tööpuuduse tsüklilist kui ka pikaajalist mõõdet;
195. on seisukohal, et Euroopa vajab korralikku majanduskasvu, et säilitada oma sotsiaalsüsteemi, mis annab panuse Euroopa sotsiaalse turumajanduse konkurentsivõimesse;
196. märgib, et tähtis on hõlbustada liikuvust, mis ühtlasi teeb ettevõtetele lihtsamaks vajalike oskuste leidmise ning aitab siseturul paremini toimida, seda ka kriisi ajal; märgib, et töötajate liikuvusega peab kaasnema töötingimuste paranemine;

Töökohtade loomine VKEsid toetades

197. tõdeb, et VKEdel ja ettevõtjatel on oluline osa kõikide riikide majanduses ning et nad on

peamised töökohtade loojad ja tulu tootjad ning innovatsiooni ja majanduskasvu ergutajad; usub, et VKEd on ELi edasise arengu, majanduskasvu ja heaolu seisukohalt üliloolulised ning et ELi konkurentsivõimet ülejäänud maailmaga võrreldes saab tugevdada VKEsid prioriteediks seades;

198. on seisukohal, et on aeg vaadata tulevikku ja õppida minevikust ning viia seeläbi aja jooksul ellu struktuurilised muudatused, mis parandavad VKEde konkurentsivõimet ja võimaldavad neil toime tulla lisaturvega, mida avaldab globaliseerunud keskkond ja meie konkurentide suutlikkus hõlvata üha uuenduslikumaid turge, ning tagada seega potentsiaalsed töökohad paljudele tööjõuturu haavatavamatele osalistele ja nende peredele;
199. tunnistab, et praegu ELis kehtiv VKEde määratlus tuleb üle vaadata ja töötajate arvu kriteeriumi alandada, et oleks võimalik VKEde jaoks sihipärasemaid meetmeid välja töötada;
200. tõdeb, et tööstuse ja VKEde innovaatilisemaks muutmise eesmärki ei saavutata üksnes kapitali kättesaadavuse parandamisega üldiselt, vaid sihiks tuleb seada ka rahastamisallikate mitmekesistamine;
201. on seisukohal, et majanduse taastumist silmas pidades tuleks erilist tähelepanu pöörata VKEde rollile tootlikkuse ja uute väärtuste loomise seisukohalt ning et seetõttu tuleks võtta meetmeid VKEde turult lahkumise vältimiseks, sest see suurendaks tööpuudust ja pikendaks majanduse nõrkusperioodi; on seisukohal, et tagada tuleks ka Euroopa Sotsiaalfondi vahendite tulemuslik jaotamine;
202. leiab, et VKEsid tuleks käsitleda kui ühtekuuluvusfondidest rahastatavate väiksemate investeeringute edendajatena; usub, et selles osas on kõige olulisem eraldada vahendeid ülikoolidele ja soodustada partnerlust VKEdega;
203. tõdeb, et ELi siseturg aitab luua soodsat ettevõtluskeskkonda kogu ELis ja on samas kasulik ka tarbijatele; on siiski teadlik sellest, et VKEd kohtavad siseturul palju takistusi ja töötavad sageli vähem tõhusalt, kui nende tase lubaks, et VKEsid tuleb eriti mikrotasandil toetada, et nad saaksid tegutseda kogu siseturu ulatuses, ning nende juurdepääsu võimalusi pakkuvale teabele tuleb parandada sel määral, et oleks võimalik luua üleeuroopalisi platvorme, sest ainult sellisel juhul saavad VKEd kasutada äri võimalusi, leida vastastikuse täiendavuse võimalusi ja lõppkokkuvõttes leida vahendid ELi turgudele sisenemiseks;
204. on seisukohal, et pensioniealiste inimeste hoidmine aktiivsete ja produktiivsetena on lisaks muule ka Euroopa majanduslikes huvides ning et nende kogemuste kadu saaks leevendada, kui neid aktiivsuse säilitamiseks kaasatakse kodanikuosalusel põhinevate paindlikumate struktuuride ja võrgustike abil ning loodaks sidemeid eakate inimeste, ettevõtjate ja akadeemiliste ringkondade vahel; usub, et VKEd saaksid sellistest nõustamisega tegelevatest mitteametlikest struktuuridest kõige enam kasu, sest enamik VKEsid ei saa endale lubada nõustamisteenuste ostmist teistelt ettevõtjatelt; rõhutab, et eakate teadmisi tuleb kasutada üldiseks hüvanguks ja selleks tuleb luua võrgustik ELi tasandil;
205. kutsub Euroopa Liitu üles toetama VKEde võrgustikku, millel on töökohtade loomisel juhtroll, ning muutma laenu saamise VKEde jaoks lihtsamaks, toetades eeskätt tagatiste

süsteeme ja luues uusi standardtooteid, mis võimaldavad väiksematel ettevõtjatel kombineerida laene ja omakapitali; kutsub ELi üles looma VKEdele ELi tagatisfondi; nõuab ka olemasolevate rahastamissüsteemide, eelkõige konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi hindamist ja sihikindlate jõupingutuste tegemist selle nimel, et ELi tagatisega laenud oleksid kättesaadavad kõikide liikmesriikide ettevõtjatele, ning VKEdele pakutavate teenuste ja sotsiaalse dialoogi struktuuride arendamist;

206. kutsub ELi üles VKEde rahastamisallikate valikut tasakaalustama; märgib, et kapitaliturgude osakaalu VKEde rahastamisel tuleb suurendada; on seisukohal, et kapitaliturgude, riskikapitali, erainvestorite ning avaliku ja erasektori partnerluste osalemist VKEde rahastamises tuleb suurendada ja ergutada; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles vähendama märkimisväärselt VKEde riigihangetega seotud asjaajamisi ja bürokraatiat, sest see on VKEde heaolu seisukohalt väga oluline;
207. toetab ainult VKEde jaoks mõeldud madala sisenemiskünnisega väärtpaberibörside loomist, et lihtsustada omakapitali suurendamist; on seisukohal, et VKEd peaksid keskenduma rohkem omakapitalile, ja teeb sellega seoses ettepaneku kaotada negatiivse mõjuga maksusoodustused turu mõlemal poolel – nii investorite osas kui ka turul;
208. nõuab, et ELi liikmesriigid püüaksid VKEde maksustamist kooskõlastada; usub, et siseturu lõplik väljakujundamine VKEdele piiriüleste rahastamis- ja ärivõimaluste pakkumiseks on ELi majanduse taastamise toetamise seisukohalt ülioluline;
209. rõhutab, et on äärmiselt soovitatav, et tööstus ja innovatsioon (ning seeläbi ka haridus) oleksid omavahel tihedalt seotud; on seisukohal, et nii Euroopa kui ka riikliku tasandi investeeringute puhul peavad olema esiplaanil innovatsiooniga tegelejad, sealhulgas VKEd; juhib tähelepanu asjaolule, et kuna innovatsiooniga tegelemiseks loodavaid uusi VKEsid ähvardab juba nende olemuse tõttu suur pankrotioht, tuleb nende rahastamist ja sellele järgnevat tegevusi hakata käsitlema täiesti uuel moel; rõhutab, et kuna innovatsiooniga tegelemiseks loodatel uutel äriühingutel on kõige raskem leida endale pangandussüsteemi kaudu rahastajaid, tuleb selle sektori jaoks luua spetsiaalsed laenuatagatisskeemid;
210. teeb ettepaneku, et komisjon peaks algatama projekti „Üks VKE – üks töökoht”, luues ELi tasandil uue rahastamisvahendi VKEde tegevuse toetamiseks ELis; on seisukohal, et tuleks saavutada VKEde rahastamisallikate valiku suurem tasakaalustatus;
211. nõuab Euroopa väikeettevõtlusalgatuse „Small Business Act” reformi, mis hõlmaks kõikide liikmesriikide suhtes kohaldatavate siduvate sätete läbivaatamist, ja uue sotsiaalse väikeettevõtlusalgatuse „New Social Small Business Act” loomist, mis oleks vajalik Euroopa uue sotsiaalse turumajanduse tugevdamiseks kriisijärgsel perioodil;
212. soovib luua ühe akna süsteemi, mis on vajalik VKEde kõikide haldusküsimuste lahendamiseks; on seisukohal, et VKEde halduskoormuse vähendamine on väga oluline, nagu ka sotsiaalse mõõtme lisamine VKEsid käsitlevatesse Euroopa õigusaktidesse; on seisukohal, et Euroopa peab saama kõige VKE-sõbralikumaks piirkonnaks maailmas;

Areng

213. märgib, et kuigi osa tärkava turumajandusega riike ja arengumaid tundub olevat

finantskriisi halvimatest mõjudest pääsenud, on 40% arengumaadest siiski kriisist väga mõjutatud ja hinnanguliselt 90 miljonit inimest langeb selle tõttu vaesusse;

214. nõuab, et kinnitataks veel kord lubadust eraldada 0,7% liikmesriikide rahvamajanduse kogutulust arenguabiks ning et otsitaks täiendavaid uuenduslikke rahastamisallikaid arengumaade majanduslangusest tuleneva rahastamisvajaduse rahuldamiseks;
215. palub Euroopa ettevõtetel, eelkõige rahvusvahelistel ettevõtetel tagada, et nende tootmisahelasse kuuluvad allhanke-ettevõtted oleksid sotsiaalselt vastutustundlikud;

Ülemaailmne juhtimine

216. mõistab valupunkte ja probleeme, mida tekitab ülemaailmsete finants- ja majandusinstituutide juriidiliselt siduvate volituste puudumine ja nende eraldatus; tunneb seetõttu heameelt algatuste üle suurendada reformi teel Rahvusvahelise Valuutafondi ja teiste ÜRO instituutide tõhusust, globaalset haaret ja vastutust, et neile saaks teha ülesandeks toimida majandus- ja finantssektorit puudutavate kooskõlastamisalgatuste katusorganisatsioonidena ning vajaduse korral anda õiguse kehtestada rahvusvaheliste konventsioonide näol juriidiliselt siduvaid eeskirju;
217. on seisukohal, et üks ELi ülemaailmsetest väljakutsetest on viia oma majanduslik võimsus tasakaalu globaalpoliitilise mõjuvõimsusega, esindades ühtseid seisukohti; usub, et üks ELi välispoliitika peamisi eesmärke peab olema püüda muuta ÜROd ja ÜROga seotud instituutideks globaalseteks instituutideks, millel on tõelist poliitilist kaalu selliste rahvusvaheliste murete tekitavate küsimuste lahendamisel nagu kliimamuutus, finantssektori järelevalve ja õiguslik reguleerimine, vaesuse vähendamine ja aastatuhande arengueesmärkide saavutamine;
218. palub Euroopa Ülemkogul kutsuda kokku G20 tippkohtumine, mis oleks tervikuna pühendatud vajadusele reformida ülemaailmset valitsemistava;
219. mõistab karmilt hukka rolli, mis on maksuparadiisidel maksudest kõrvalehoidumise, maksupettuse ja kapitali väljavoolu soodustamisel, et saada ise sellest kasu; palub seepärast tungivalt, et liikmesriigid seaksid võitluse maksuparadiiside, maksupettuse ja kapitali ebaseadusliku väljavoolu vastu esmatähtsaks küsimuseks; kutsub Euroopa Liitu tõhustama oma tegevust ja võtma viivitamata konkreetseid meetmeid maksuparadiiside, maksupettuse ja kapitali ebaseadusliku väljavoolu vastu, näiteks kehtestama karistusi; nõuab, et nõukogu käivitaks maksuparadiiside sulgemise kava ÜROs ja muudes rahvusvahelistes organisatsioonides, mille liikmed on Euroopa Liit ja selle liikmesriigid;
220. soovib, et Baseli pangajärelevalve komitee juhtimise ja toimimise parandamisega samaaegselt tuleb püüda tugevdada teiste turusegmentide rahvusvahelist juhtimist; teeb ettepaneku jõustada Baseli pangajärelevalve komitee eeskirjad rahvusvaheliste lepingute kujul;
221. tõdeb, et OECD ja G20 raames on tehtud edusamme maksuhalduse valdkonnas, kuid soovib näha kiiret ja jõulist tegutsemist, et OECD koostatavasse koostööst keelduvate jurisdiktsioonide musta nimekirja kuulumine tooks kaasa karmimad õiguslikud ja majanduslikud tagajärjed; nõuab kiiresti konkreetsete meetmete võtmist, et muuta automaatne mitmepoolne teabevahetus normiks kogu maailmas, parandamaks maksusüsteemi läbipaistvust ning võitlemaks pettuse ja maksudest kõrvalehoidumisega;

222. teeb ettepaneku, et Lissaboni lepingu jõustumise järel saaks Euroopa Liit ILO konventsioonide otseseks osaliseks ja kirjutaks alla kõigile praeguseks ILOs vastu võetud konventsioonidele;

Kokkuvõte

223. teeb järelduse, et me vajame rohkem Euroopat; on seisukohal, et Euroopa projektiga uuesti järje peale saamiseks tuleb poliitiline ja intellektuaalne juhtroll kiiresti enda kanda võtta; on seisukohal, et ELile ees seisvate probleemidega toimetulekuks piisavate volituste andmiseks peab komisjon kasutama täies ulatuses oma algatusõigust jagatud pädevuse valdkondades, eelkõige energiapoliitika alal; usub, et ELi aluseks oleva keskkonna- ja ühiskonnasõbraliku siseturu projekt tuleb lõpule viia; nõuab tungivalt liidu majanduse juhtimise mehhanismide tugevdamist, pidades eelkõige silmas vastutuse suurendamist, tegutsemist ettenägematutes olukordades ning majandus- ja tööhõivepoliitika kooskõlastamist; kinnitab, et finants- ja järelevalvereformi kavaga tuleb kiiresti edasi liikuda ja see ei peaks piirduma üksnes kriisi jooksul täheldatud puuduste kõrvaldamisega, vaid peaks keskenduma ka vajadusele luua reaalmajandust toetav finantssüsteem, mis aitaks tagada finantsstabiilsuse ja ergutaks majanduskasvu ning soodustaks pikaajalisi investeringuid, töökohtade loomist, sotsiaalset ühtekuuluvust ja vaesuse vähendamist; peab vajalikuks kujundada maksusüsteem õiglaselt ümber, et see ei soodustaks ülemäärast laenukapitali kasutamist, vaid edendaks sotsiaalset õiglust, ettevõtlikkust ja innovatsiooni; nõuab jätkusuutliku sotsiaalse turumajanduse ja selle väärtuste taaselustamist;
224. püüab täita finants-, majandus- ja sotsiaalkriisi erikomisjoni kaudu oma mandaadist tulenevaid eesmärke tihedas koostöös ELi liikmesriikide parlamentidega, et võtta vastu ühiseid soovitusi;

o
o o

225. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa Ülemkogu eesistujale, eurorühma esimehele, Euroopa Keskpangale, Majandus- ja Sotsiaalkomiteele, Regionide Komiteele, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning sotsiaalpartneritele.